

РИНОК ПРАЦІ СПОРТСМЕНІВ-ПРОФЕСІОНАЛІВ

Вороніна Ю.В.

Науковий керівник: Кірсанов М.В., викладач

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Ринок праці є одним з динамічніших елементів економіки кожної країни. Він має особливі характеристики та складності у своєму врегулюванні, тому що товаром на ньому є робоча сила живою людиною. Ще більш специфічним є ринок праці професіональних спортсменів, тому що вимоги до кандидатів є дуже і дуже жорсткими.

Ринок праці є найбільш точним детектором соціального стану населення тієї чи іншої країни, що відображається в географії та кількості проведених турнірів [1].

Розглядаючи економічні відносини у сфері професійного спорту, необхідно відзначити особливу систему трудових відносин, існуючих на ринках праці спортсменів-професіоналів. Подібна система відносин «роботодавець – спортсмен» не має близьких аналогів для інших професій і ринків [2]. Структуру ринку характеризує число організацій, контролюючих проведення турнірів у гольфі – PGA; тенісі – ITF, ATP, WTA і організатори чотирьох турнірів «Великого шолома»; у легкій атлетичі – IAAF, Асоціація міжнародних марафонів і пробігів по шосе (AIMS), Європейська легкоатлетична асоціація (ЕАА), Легкоатлетична конфедерація Центральної Америки і Карибських островів (AthleCAC), Міжнародна асоціація понад марафону (IAU), Міжнародний легкоатлетичний фонд (IAF), Легкоатлетична асоціація Північної Америки, Центральної Америки і Карибських островів (NACAS) і Всесвітня асоціація ветеранської легкої атлетичі (WMA) [1]. Деякі з них ведуть свою діяльність на території України.

Для характеристики ринку праці спортсменів-професіоналів можна виділити кілька особливостей:

1. Особливий вид товару, вибраного на ринках – спортсмени: підписуючи контракт, роботодавець отримує контроль не тільки над спортивними вміннями та знанням, але і над значною мірою над особистим життям спортсмена: право на свободу пересування, вибору розпорядку дня, раціону харчування, напоїв і багато чого іншого. Разом з укладенням контракту спортсмен-професіонал одержує цілий набір приписів та обмежень. На цей набір накладається система самообмежень з метою досягнення високого результату. Таким чином, ринок праці професійних спортсменів – особлива система відносин, при якій звичайний спектр громадянських прав індивіда обмежується.

2. Особлива система відбору і найму професійних спортсменів: ринки праці професійних спортсменів мало схожі на традиційні – на них не функціонують служби зайнятості (біржі праці), не публікуються інформаційні бюлетені з переліку відкритих вакансій і кваліфікаційних вимог. Тут все інакше. Спеціальні тренери-селекціонери з спортивних організацій різного

рівня «просіюють» ринок, відстежуючи успіхи і невдачі окремих спортсменів. Помічених перспективних спортсменів беруть на замітку, дають їм грошову оцінку і потім запрошують на роботу. У той же час спортсменів, не демонструють обнадійливих результатів, переводять у резерв або дублюючий склад.

3. Спеціальна система ціноутворення: питання про ціну того чи іншого спортсмена на професійно-орієнтованих ринках праці дуже важливий з кількох причин. По-перше, ціни на професійних спортсменів, як правило, досить високі, по-друге, потенційні таланти спортсмена і його можливості невизначені, по-третє, професійний спорт вельми ризикований в плані отримання травм та ушкоджень [2].

Література:

1. Борисова О.В. Рынок труда в современном теннисе: особенности функционирования. Изд-во Национальный университет физического воспитания и спорта Украины. 06.2012

2. Галкин В.В. Экономика профессионального спорта. URL: <http://vadimgalkin.ru/sport-2/sport/economics> (дата обращения: 12.01.2019).

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Гулага Я.С.

Науковий керівник: Семенов А.І.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Сучасний світ базується на нових поняттях, які проникають із однієї сфери життя в іншу. У наш час можливі комбінації, котрі раніше не могли прийти на думку, адже світ рухається та змінюється із стрімкими темпами. Економічні аспекти у спорті завжди відігравали суттєву роль. В Україні спорт завжди був на головному місці, але його не завжди підтримували із економічної точки зору.

Щоб зробити точний аналіз економічних аспектів розвитку підприємств у сфері фізичної культури і спорту України, треба звернути увагу на те, що є наявність низки протиріч, головними серед такі, як: активне проникнення у сферу фізичної культури і спорту ринкових відносин; зміну ролі держави у забезпеченні життєдіяльності фізкультурно-спортивних організацій [1].

Треба впровадити в країні механізм фінансування спорту за рахунок прибутків від спортивного бізнесу, як це робиться у багатьох країнах світу. В Україні відсутня система фінансування фізичної культури і спорту через реалізацію спортивних лотерей, які роблять людей багатими обходячи закон, а спортсмени у той час отримують низькі зарплати та тренуються в жахливих умовах, які залишилися ще із 20-го століття. Ці проблеми відображенні в указі Президента України «Про національний план дій щодо реалізації державної